

IZJAVA ZA MEDIJE – Ljubljana, 29. maj 2024 - Sindikalna konfederacija Glosa-ZASUK in sindikat SVIZ po devetih mesecih zopet na predpogajalskem sestanku na Ministrstvu za kulturo

Vlada še naprej išče izgovore in zavrača s sprejemom kolektivne pogodbe za samozaposlene v kulturi, sindikati določili konkretne akcije še pred poletjem

Pomladi 2023 so se sindikati Glosa, ZASUK, SVIZ in Ministrstvo RS za kulturo strinjali, da je izkoriščanje, podplačevanje in v številnih primerih neplačevanje samozaposlenih v kulturi s strani javnih zavodov ter državnih skladov in agencij nedopustno in da ga je potrebno s kolektivno pogodbo v najkrajšem možnem času ustaviti. Po več kot letu dni so samozaposleni v kulturi še vedno v čakalnici, saj se je po sestanku z ministrico dr. Asto Vrečko in državnim sekretarjem mag. Markom Rusjanom izkazalo, da se vladajočim s procesom ne mudi in da ga prelagajo na jesen. Siti praznih obljub so sindikati zahtevali, da se do konca junija podpiše sporazum. Ta bo javne zavode, državne agencije in sklade, enako kot kolektivna pogodba, obvezal k izvrševanju že dogovorjenih plačnih standardov. Zaradi močno skrhanega zaupanja sindikati napovedujejo tudi niz akcij z namenom izvajanja trajnega pritiska na državne odločevalce do dosege cilja - sprejetja kolektivne pogodbe, ki jo bo varoval tudi zakon.

28. maja 2024 ob 13ih sta se ministrica Asta Vrečko in državni sekretar Marko Rusjan po mesecu dni, odkar so sindikati zahtevali urgenten sestanek, končno usedla s predstavniki sindikalne konfederacije Glosa - ZASUK in sindikatom SVIZ. Med sindikati je namreč zavrelo ob koncu aprila, ko se na vladno sejo ni uvrstila obravnava člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), ki bi samozaposlenim v kulturi uradno omogočil pravico do kolektivnega pogajanja. Ministrstvo ta člen izpostavlja kot nujnost, da lahko do sprejema kolektivne pogodbe sploh pride. Čeprav sindikati o tem ne delijo istega stališča in so ministrstvu lansko leto tudi predložili pravno mnenje in evropske direktive, ki izpodbijajo nujnost tega člena za sklenitev kolektivne pogodbe, spremembi zakona niso nasprotovali. Na ministrstvu so jim namreč zagotovili, da gre zgolj za formalnost, ki se bo uredila do letošnje pomladi in da bodo pogajanja stekla že pred poletjem, kar pa se je izkazalo kot slepilni maneuver.

Lansko poletje so predstavniki sindikatov in ministrstva v okviru delovne skupine že določili ključne elemente kolektivne pogodbe, in sicer, da bi vsi delavci zunanji izvajalci v kulturno-ustvarjalnem sektorju (samozaposleni v kulturi, samostojni podjetniki, zaposleni v enoosebnih zasebnih zavodih in d.o.o.-jih ter delavci prek pogodb), ki za javne zavode, sklade in agencije opravljajo delo, bili plačani po primerljivem plačnem razredu v javnem sektorju za specifičen poklic. Dodatne stroške dela samozaposlenih, ki jih sicer zaposlenim krije delodajalec

(npr. stroške opreme, prevoza, malice, delovnega prostora, ...), pa bi uredili na način, da se osnovno plačilo pomnoži z ustreznim količnikom. Najmanjša časovna enota, za katero bi bilo mogoče delavce najeti, je delovni dan.

Že konec aprila, na tiskovni konferenci ob napovedi prvomajskega protesta *“1. maj delavstvu nazaj”*, so v sindikatu ZASUK podali izjavo o manjku politične volje vlade za ureditev dostojnih delovnih pogojev samozaposlenih v kulturi: *“Za nami je predpogajalski proces za kolektivno pogodbo z Ministrstvom za kulturo, ki bo prvič urejala plačilne in delovne standarde samozaposlenih v kulturi in drugih zunanjih izvajalcev. Pred nami so pogajanja, ki bodo dogovor dokončno spravila v veljavo. Vmes pa je minilo že leto dni, v katerem se predlogi počasi kotalijo iz enega vladnega kabineta v drugega in nazaj. Vladi se očitno ne mudi z reševanjem položaja delavcev tako kot se nam, ki se vsak dan spopadamo s težjimi pogoji dela.”*

Na včerajšnjem sestanku se je nezaupanje sindikatov v politično voljo ministrstva potrdilo, saj je ministrica skušala pogajanja za samozaposlene v kulturi odložiti do konca leta. Postregla je z argumentom, da naj bi se zakonska podlaga urejala šele ob celoviti prenovi ZUJIKa ob koncu leta in ne kot so prvotno zagotavljali na ministrstvu, ločeno, to pomlad (predlagani člen ZUJIK-a je bil v javni obravnavi že letos januarja). Na izgovarjanja ministrstva na tehnične ovire in medresorsko neuskkljenost so sindikati odločno odgovorili z zahtevo, da se do konca junija kot premostitven mehanizem do sprejema kolektivne pogodbe sprejme sporazum za samozaposlene v kulturi. Ta bo na enak način kot dogovorjena vsebina kolektivne pogodbe, javne zavode, agencije in sklade za vmesni čas zavezoval, da zunanje izvajalce v kulturno-ustvarjalnem sektorju dostojno plačujejo. Rezultat dveurnega sestanka v izredno zaostreni klimi je, da mora ministrstvo najkasneje do 14. junija sindikatom predložiti osnutek sporazuma, ki ga bodo sindikati do pogajanj 19. junija ustrezno dopolnili in skupaj z ministrstvom podpisali konec junija oziroma najkasneje v prvem tednu julija.

Predstavniki vseh treh sindikatov so poudarili, da je bilo srečanje šokantno in da je prestavljanje kolektivne pogodbe povsem nedopustno. Predstavniki sindikata SVIZ Martin Pungerčar je po sestanku izpostavil: *“V resnici ni presentljivo, da se za 3110 samozaposlenih v kulturi, kar sicer predstavlja pičlih 0,3 odstotka celotne delovno aktivne populacije, na vladi ne najde motivacije, da bi se njihovo izrazito podplačevanje in celo neplačevanje, ustavilo. Zastojkarski poslovni model, ki ga je država v našem sektorju izumila z delom za reference in se ga s pridom poslužuje že zadnja tri desetletja, je pač najcenejši poslovni model, kar jih je.”* Predsednik sindikata Glosa Mitja Šuštar je sestanek povzel kot: *“Že ničkolikokrat videno izmikanje, odlašanje, izgovarjanje. Pregovarjanje in odmik od strokovnih razprav je tisto, kar je že dovršena igra aktualne vlade. Medtem ko kulturo vodi delavska stranka, ki nam je zagotavljala, da se bo borila za vse, ne le peščico, se zdi, da je ne vznemirja, ko se stiske z naraščajočo druginjo in inflacijo z vsakim mesecem poglabljajo, da je vsak drugi delavec v sektorju na pragu ali že pod pragom revščine in da izbrana peščica direktorjev javnih institucij brez sankcij še*

naprej strahovito izkorišča delavce. Še več, čemur smo bili priča danes, je sporočilo države, da s sprejemom kolektivne pogodbe odlaša tudi zato, ker so samozaposleni v kulturi le ena izmed skupin od več kot 100.000 prekarnih delavcev v državi, ki bi se morala začeti kolektivno povezovati.” Splošni koordinator najmlajšega izmed treh sindikatov, ZASUKa, Miha Blažič pa je dodal: “Desetletja so bili samozaposleni delavci v našem sektorju nepovezani in povsem prepuščeni lastni iznajdljivosti. No, to ni več tako. Tudi najbolj prekarni delavci v našem sektorju smo sedaj organizirani v sindikat, dovolj lačni in jezni, da bomo izkoriščanju v našem sektorju naredili konec! Ne bomo pristali zgolj na sporazum, ta je le korak v borbi za zagotovitev celovite varnosti našim delavcem. Šele kolektivna pogodba bo za prekarne delavce resnična varnost, ki bo zagotovila blaginjo in mir. ”

Sindikati napovedujejo koordinirano izvajanje akcij pritiska na odločevalce vse do sprejema kolektivne pogodbe, ki jo je Ministrstvo za kulturo v akcijskem načrtu Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2024 - 2031 celo opredelilo kot ukrep številka ena. Sindikati ne izključujejo možnost stavk, bojkotov, peticij, protestov in drugih disruptivnih akcij, ki bodo javnim zavodom in ministrstvu močno otežila delo in politične manifestacije.

Kontakt za medije:

Eva Matjaž, koordinatorica za komuniciranje, ZASUK: info@zasuk.si / 041 377 414

Slikovni material: infografika ZASUK-a - račun, ki prikazuje mesečne stroške dela samozaposlenega delavca

VISOKA CENA SVOBODE ESPE
**OKVIRNI MESEČNI STROSKI
DELA SAMOZAPOSELNIH DELAVCEV**

ULICA PREKARCEV 1
FLEKSIBILIZIRANO MESTO 100000

PRISPEVKI ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE	1x	324,50
PRISPEVKI ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE	1x	214,20
PRISPEVKI ZA STARSEVSKO VARSTVO	1x	2,70
PRISPEVKI ZA ZAPOSILITEV	1x	2,70
NAJEM DELOVNEGA MESTA V SKUPINSKI PISARNI	1x	120,00
TELEFON IN INTERNET	1x	30,00
AMORTIZACIJA DELOVNIH ORODIJ	1x	60,00
MESEČNA NAROCNINA NA PROGRAMSKO OPREMO	1x	30,00
MESEČNA ZALOGA PISARNISKEGA MATERIALA	1x	30,00
RACUNOVODSTVO	1x	70,00
STROSEK BANKE	1x	15,00
STROSEK ZAVAROVANJA	1x	15,00
STROSEK PREHRANE	1x	132,00
MESEČNA VOZOVNICA ZA MESTNI PROMET	1x	49,00
NUJNI STROSKI PROMOCIJE (1,5 DNEVA MESEČNO)	1x	176,00
ADMINISTRATIVNI STROSKI (1 DAN MESEČNO)	1x	116,00
CLANARINA V STROKOVNEM ZDRUŽENJU	1x	15,00
STROKOVNA LITERATURA IN IZOBRAŽEVANJA	1x	80,00
PRAVNE STORITVE	1x	83,00
REZERVA ZA BOLNIŠKO ODSOTNOST (1/12 MIN. BRUTO PLACE)	1x	104,50
REZERVA ZA LETNI REGRES (1/12 MIN. BRUTO PLACE)	1x	104,50

SKUPAJ V EUR 1774,10

VNOS PLACILA: MAESTRO CONTACTLESS
23.4.2024 12:31

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX7920

Pritožbe, reklamacije in predloge pošljite na info@zasuk.si.

Kraj izdaje računa: Slovenija

Datum opr.dob.blaga/storitve: 23.4.2024

Račun št: 922-2-984724

ZOI: b8b4b45ab55b2a26d053eeaaa69be0b79

EOR: da7680d5-bfb8-434f-b95f-30847ecfd8e

*5281 381/083/001/015 23.4.24 12:31

HVALA ZA VAŠ NAKUP!